

مناسبت اردیلبل تفرگرافی رسیده که جناب آقای میرزا علی اکبر آقاو آقا میرزا ابراهیم که چندی پانسان ملایک سلمانی شده بود بلام نشسته اند و گفت اند که هر اسلام بالاتر از آن است که ما با هم مناقشه و مناسفه داشته باشیم باید با هم متحد باشیم مجاله اتعلا کرده اند وانجمن اردیلبل منقعه شده افتخاشات داخلی آنجا هم رفع شده و امنیت حاصل گردیده است

آقای حاجی خمایی - انشاء الله بتوجهات حضرت حجة جبل الله فرجه در همه جا سلامت و خوشی خواهد گذشت و رفع این مباحثات مهم خواهد شد بیکدردی صبر لازم است (تفرگرافی از اردیلبل رسیده بود قرائت شد قریب پداین مضمون بمقام متنب دازال شورای ملی از توجهات حضرت حجة (ع) و اقدامات وایه آقا میرزا علی اکبر آقا ضدیبت بین علما بواسطه قسم خوردن بقرآن رفع شده و انجمن برقرار گردیده و سوارها خارج شده اند) تفرگرافی از عتبات عالیات از حجة الاسلام آقای آخوند ملا محمد کاظم رسیده بود قرائت شد بمنوان آقا سید محمد جعفر وکیل شیراز باین مضمون هدا الاسلام آقا سید محمد جعفر مساعدت بامجلس لازم است تفصیل از نصیر شیرین مغایر شده است.

آقای شیخ یوسف - تفرگرافی هم از شیراز در همین خصوص رسیده است اگر اجازه داده شود قرائت کنم قرائت شد (سه روز قبل تفرگرافی از حضرت آية الله آخوند ملا محمد کاظم در وجوب حمایت و مساعدت واعانت تمام مسلمین در امر مجلس رسید)

شروع بقرائت نظامنامه حکام شعیس از قرائت چند ماده آقایان و علماء لاریجان بمجلس تشریف آوردند.

آقای میرزا فضلعلی آقا - حضرات علما لاریجان محض تبریک و تهنیت بمجلس تشریف آورده اند رئیس و سایر و کلا هموما اظهار که مال تشکرو امتنان را از ایشان نمودند (تفرگرافی از قزوین رسیده بود قرائت شد) توسط و کلا تبریز و قزوین دام انبالم حضور مبارک حضرت مستطابان حججی الاسلام دامت برکاتهما و حضرت اجل رئیس وامانی مجلس شورای کبرای ملی شیدانه ارکانها جناب مستطاب شریعتمدار حاج سید جمال از حالات سابقه منصرف شده و انجمن و مجاهدین را مطمئن و معتقد از امروز مالا و جاناً در خدمات ملت و اجراء اوامر مجلس حاضر خواهد بود مستعدی اظهار مرحمت است مدیر مدرسه امینیه راهم امر و ضرر فرمائید فوراً حرکت نماید.

ندائی ملت شیخ الاسلام (عموم و کلا از آقا سید جمال و آقا شیخ الاسلام اظهار کمال مسرت و امتنان نمودند)

آقای سید محمد تقی - لایحه ای که امشب از طرف شخص مجتزمی حضور حضرت ریاست فرستاده شده که موجب مسرت و شفق عموم اهالی طهران خاصه و کلا واضای معظم مجلس است لفا بعضی استحضار خاطر و کلاه و الامتاق قرائت میشود که مفاد آنرا برای آسایش عموم مردم ابلاغ فرمایند. لایحه مزبور را قرائت قریب پداین مضمون به شرف عرض عالی میرساند در شماره (۱۳۲) روزنامه مجلس تعیین قیمة گندم در چهارده تومان شده بود امروز بار نامه از میدان آوردند که این گندم سه روز در میدان مسانده و بفروش نرفته بود امروز در بازارده تومان فروخته شده صیفاً آن بار نامه را فرستادم

که خاطر مبارک مستعمر همه باز حورده بجهت دین با راهای گندم در میدان پلاپوق دین میرزا علی اکبر طلاف فروش رفته است.

وکیل الرعایا - مقصود از ارزان شدن گندم اینست که مردم نان ارزان بخورند دیروزهم از مجلس نوشته شد که تفاوت را هم دیولن بدهد مهذا امر وزیرتقتان بنخرم گفتند بکنم بکهر اروسید دینار معلوم میشود که باید هم تفاوت عمل را بگیرند و هم بر قیمت بیفزایند.

سیدالاحکما - امروز وزیر مخصوص می گفتند ما تفاوت را از قرار هفده هزار و دهشلی می دهیم.

رئیس - باید تعقیب و معلوم شوده **آقا حسنقلی** - هرروزه بیدان میروم ملائها میگویند اگر نانوا بگذارد بفاصله ده روز گندم خرواری ده تومان خواهیم رسید

آقا میرزا فضلعلی آقا - محوقت قیمت نان تابع قیمت گندم است این سفیدی نان هم از جو است پس باید ملاحظه شود که نان صحیح بهند

حاج محمد تقی - در این چندروزه وضع نان خوب شده گویا جو معلوم نداشته باشد. **رئیس** - مقصود جو نبود فرض این بود که باینکه گندم در را یازده و دو ازده بیفرند تفاوت قیمت موضوع ندارد.

آقا میرزا محمود خوانساری - اگر گندم را بقد خوراک یومی خریداری کنند و زیادت نخرند که انبار کنند فوراً ارزان خواهد شد **آقای شیخ حسین** - اشخاصیکه گندم را احتکار میکنند خداوند در حق آنها و عده سختی فرموده ولی ما نسبه دانسته مجری نداشتیم خوب است هلاقه قانونی بجهت اجرای قانون خدا در این خصوص وضع نمایند.

آقای سید مهدی - پریروز در خصوص عمل نسان گفتگو شد قرار شد تفاوت داده شود ولی بوجوب این لایحه دیگر تفاوت لازم نیست باید در کمیسیون مخصوص در این باب گفتگو شود

آقای سید محمد تقی - لایحه از طرف جناب نصرالدوله بمجلس عرض شد قرائت شد که خلاصه آن پس از عرض تشکر و امتنان از مجلس مقدس این بود که متظلمین که از اهالی شیراز از ایشان اظهار تظلم نموده اند اعضاء شوند که احقاق حق بعمل آید و حق و باطل امتیاز گذاشته شود و دیگر اینکه نبودن قوام الملک و هیچک از سیرانش در شیراز بجه قانون است و تکلیف ملاقات ما چیست؟

آقا میرزا فضلعلی آقا - مادامیکه کسی از مدعی او حاضر نشده و تمیزش ظاهر نگردیده شرف او در نزد هر کسی منظور است.

رئیس - مقصود از این نوشته این است که با اینکه ما حاضر شدیم تکلیف ملاقات مادر آنجاچه خواهد بود.

وکیل التجار - اعضاء قوام الملک بدو برای عدم موافقت او با انجمن و انتخاب و کلا بود بعد از آن برای آن بوده که احکم دولت و مجلس در را این باب اجرا نسجند

آقای شیخ یوسف - در اینکه قوام الملک حکم مستند بود حرفی نیست ولی اهل وطن ما هستند

باید ملایق ایشان دو آنجا سقوط باشد اکنون که حکومت شیراز با نظام السلطنه است ایشان گفته اند که سالار السلطان در آنجا نباشد

مقصود نصرالدوله این است که خود نظام السلطنه متقبل شوند که املاک ایشان محفوظ باشد یا اجازه بدهند که سالار السلطان در آنجا باشد

حاجی محمد علیخان - قوام الملک در همراهی بامجلس و و کلا همه قسم اقدام نمودند

آقای شیخ حسین - البته بموجب مشروطیت مجلس مجروح کسی نمیکند که املاک کسی محفوظ نماند ولی پس از آنکه استقلال بجائی برسد که از دست ایشان بملک سایرین صدمه برسد باید ایشان چندی در آن شهر نیاختند

وکیل الرعایا - قانون و مجلس حکمش همین است که املاک هر کسی محفوظ بماند حال اگر کسی ضمانت املاک ایشان را بکند از املاک سایرین کی ضمانت بکند

رئیس - وقتی قوام الملک حاکم نباشد بکی میتواند ظلم بکند

حاجی میرزا آقا - حاجی آقا محسن هم هیچوقت حکومت نداشت پس چرا اینهمه ظلم می کرد

صدیق حضرت - هیچوقت نمیشود مخالف مشروطیت رفتار نمود نمیشود کسی را از شهر بیرون کرد و در شهر دیگر اقامت داد باید موافق قانون عمل کرد قوام الملک اگر ظلم کرد پسرش چه کرده

آقا ملاحسن - آنها هم ظلم کردند

مخبر الملک - در این کاغذ نوشته شده که هر کس با من مدعی است حاضر شود معا کما نمایند (گفتند مدعیها در شیراز هستند)

مخبر الملک - بنده وجود اشخاص متمول و مقتدر را در هر جا باشد مقصر میدانم ولی باید طوری شود که بآنها هم ظلم نشود

حسام الاسلام - بنده در خصوص شیراز و سایر جاها نوهام عرض میکنم این مجلس دو حکم دارد وقتیکه بگردد و پلنگ میرسد میگوید پوست آنها مال خودش ولی باید چنگل و ناخنش را گرفت

آقای سید حسین - قراست اسامی حاضر و غایب و کلا در روزنامه درج شود لهذا اعلام میکنم که بعد از این اسباب شکوه نشود از روز شنبه این ترتیب جاری خواهد شد

موتمن الهه ائک - آیا اشخاصیکه در کمیسیونهای مجلس مشغول هستند اسامی آنها هم جزو قائمین نوشته میشود

(گفتند خیر هر کس در عمارت بهارستان است جزو حضار است)

فخر السادات - در باب قوام الملک بکنه مملتی داده شود که ما بشیراز صعبت کرده وانجمن آنجا را خواست قرازی بدهیم که اسباب زحمت نشود مجلس ختم شده

مذاکرات روز شنبه

جمادی الثانی دارال شورای ملی

خلاصه مذاکرات روز پنجشنبه ۲۹ جمادی الاولی را آقا سید محمد تقی قرائت کردند

اسامی قائمین در هفته گذشته قرائت شد

وتوق الدوله ۴ روز - امین الضرب ۲ روز - شیخ اسمعیل بلور فروش ۳ روز - آقا سید حسن تقی زاده ۲ روز

حاج میرزا فریدم آقا ۲ روز - دیر رسال ۲ روز
مظلم الملک ۱ روز - رئیس التجار ۲ روز - حاج
 میرد السلطان ۲ روز - مسان الملک ۲ روز - آقا شیخ
 ملی همروز - حسینی خان ۲ روز - آقا شیخ یحیی ۱
 روز - آقا سید باقر ۲ روز - معاون التجار ۲ روز -
 آقامیرزا محمود اسفهان ۲ روز - شمس الملک ۲ روز
 حاجی سید مرتضی ۲ روز - آقا سید علاءالدین ۲ روز
 حاج سید محمد صراف ۲ روز - حاجی عبدالوهاب ۲
 روز - شهیدی باقر چهار روز - آقا شیخ حسینی ۲
 روز - امین التجار سه روز .

بحر العلوم - آقایان رشت آقای
 حاجی شیخعلی و آقای حاجی سید اسمعیل همیشه مشید
 و موید مجلس و تابع آن بوده و هستند و کمال تشکرا
 لایز کلا داشته و در بنام امروز معنی تبریک و تعنیت
 مشرف شده اظهار صرت مینمایند .

عموم و کلا اظهار تشکرو امتنان از ایشان نمودند .
حاجی شیخعلی - چگونه متشکر باشیم که
 از توجهات حضرت حجة و امتتامه - حبیب اسلام و علماء
 اعلام این اساس تأسیس شصت و هفتم بر قوه حکمی فرض و
 متمم است که به - وظیفه خود عمل نموده او
 هیچ حادثه حسرت نشوند .

حاج سید عبدالصمد شههانی -
 خداوند انشاء الله آنهاییکه در تأیید این مجلس کوشش
 دارند توفیق و عنایت فرماید .

آقامیرزا محمود خوانساری - امروز
 فرار بود که نظامنامه وزارت داخله قرائت و مطالب
 متفرقه در آخر گفتگو شود شروع بقرائت نظامنامه
 شد در اینموقع آقا سید محمد مجتهد تشریف آوردند
 و اظهار فرمودند که یکی از صاحبان نزاع مرا
 ملاقات کرده میگفت تلگرافی از طرف حاجی شیخ
 فضل الله بنگرافخانه فرستاده شده که به آقایان
 نجف مغایره نمایند من خجالت میکنم که بگویم چه
 مبارتها داشت اگرچه تلگرافی ما قبول نکرده اند
 ولی شایعید بزنند زود غدفش شود که این تلگرافات
 را نزنند اگرچه حال آنها بر همه معلوم است ام از
 اینکه تلگراف بزنند باز نزنند .

معاون وزارت داخله - غفش شده است
 که این تلگرافات زده نشود (شروع بقرائت نظامنامه
 داخله شد) پس از قرائت چند ماده و فصل معنی فتن
 بقدر نیم ساعت از مجلس برخاسته باطاق آسایشگاه
 رفتند بعد مراجعت کرده و مجلس منعقد شد و شروع
 بقرائت نظامنامه وزارت داخله گردید .

آقا سید محمد تقی - اقداماتی که فز طرف
 وزارت داخله شده با اطراف از بعضی نقاط جواب
 رسیده .

قریب باین مضمون از هراق حضور اتابک
 اعظم تلگراف مبارک زیارت مراتب عرض رسیده
 جان تثار در همراهی با حکومت مسامحه نکرده در
 مبارک قسم است که اگر سرعوی کوتاهی شده باشد
 علاوه بر خدمات اجدادی پنجاه سال است دهها گو
 مشغول حفاظت بوده باین وضع هراق خیلی سخت
 بوده اینکه عرض کرده اند که جان تثار همراهی
 نکرده ام از زمانی که نفر الملک بود هم قسم با توپ
 و غیره مشغول حفظ امنیت بوده که روز قبل فرستاده
 که میفرمایم حاج آقا محسن را حرکت بدهم سر باز
 حاضر شود گفتم میگویند این شخص ناخوش است
 خواه بپندارم نمی دهم با اولاد و حفاظت میگویند پس شخص

مریض است اگر هر که داده شود اسباب ملک خواهد
 شد لهذا تفصیلا گفتیم: گفتم در این باب حکم وزیر
 چنانکه لازم است باین - حال امر بر حکومت مشتمله
 روز بعد گفتم بروم با سالار نظام گفتگو نمایم .
 تلگرافی از نهادند رسیده بود قرائت شد حضور
 اتابک اعظم پرر روز در جواب دستخط عرض کردم
 اجازه داده شود از راه همدان بقراب برود همچو
 تصور خواهد شد که بواسطه روانه نهادند مدتی مشغول
 دیدم باز دید خواهد بود و حال آنکه خدمات
 دولتی فوری الاجرا است فردا بطرف هراق حرکت
 کرده و امید وار است بزودی خدمت مرجوعه انجام
 بدهد جیره سرباز و توپچی را از ایالت خواستند اد
 لایب از خود داد (زین العابدین) تلگرافی از امر رسیده
 بود قرائت شد حضور اتابک اعظم چند روز قبل
 تلگراف تبریز را بتوسط سادات مشکین فرستاده
 بودم از دیپل که یا اصلاح یا با بدشمارچ شوید الان
 مراجعت نموده بعد الله اصلاح حاصل شده (رشید الملک)
 تلگرافی از زنجیان قرائت شد حضور اتابک
 اعظم تلگراف رسید ادم فرستادم صاحب منصبان
 را از اطراف بیاروند در باب نظم و ایات آنچه بمن
 قاصر میرسد حاضر و تاده روز دیگر حرکت خواهم
 کرد (جهان شاه) تلگرافی از مشهد رسیده بود قرائت
 شد عبدالله قیصری و یک نفر دیگر که امیر فروخته
 است هر دو را دستگیر و تحت الحفظ روانه خواهد
 نمود و این دو نفر با گاردی است فرستاده میشوند
 مقرر فرمایند به خارج آنها از کجا داده شود .

از سلسله تلگرافی رسیده بود قرائت شد: توسط
 آقای حاج امام جمعه حضور کلا محترم و حبیب اسلام
 تفصیل تمدیات اسمعیل آقا برادر جعفر آقا معلوم
 و اقدامات ملت در تلگرافات سابق اشاره شده
 بعد الله تعالی از انبیا شاهنشاه اسلامیان پناه در
 تحت ریاست حاج پیش نماز قله قطور تسخیر و اشرا
 مقاومت نیاورده فرار نموده و در آنجا جنگ شده
 فرار کرده اند تا حدود ما کو خیلی باعث ازدیاد
 دغا گویی گردید از طرف ملت سه نفر از طایفه
 شکاک مقتول شده تلفات و مجروحان آنها بطور صحیح
 معلوم نیست راپورت مفصلا عرض خواهد شد در
 خصوص اسلحه و آرایش این سرحد لایحه مفصلا
 بتوسط یست ایفاد مستندی است توجه مخصوص
 شود .

آقامیرزا محمود خوانساری - چند
 مطلب بحضور و کلا محترم عرض میندارم یکی در
 خصوص خالصه جات طهران است که چند روز قبل
 عنوان شد جمعی حالا مرا ملاقات مینمایند که چرا
 متب نمیکنی و رئیس عالی پاره تصرفات میکنند
 یک فقره هشت هزار تون معارج اجزارا گرفته و
 خودش خورد دیگر بز بابت خرج قنات و غیره باین
 اساسی این خرج تراشی میکنند با وجود این بطور
 وزیر مالیه اطمینان حاصل نموده فتره دیگر در خصوص
 سالار مخم است نوشته است فن مقصر نیستیم در
 صورتیکه در حضور شش نفر از و کلا معاکات شد
 و تقصیر او مدلل گردید میدانم وزیر عدلیه بیجه
 ملاحظه او را سیاست و مجازات نمیکند و در خصوص
 اسف الدوله در باب فروش دخترها در عدلیه حاضر
 نمیشود با اینکه وزیر عدلیه گفتند نباید بیبلاق
 بروید معذاک رفته است .

احسن الدوله - آن روز در خصوص خالصه
 جات عرض کردم نصره الملک خالصه را قبول میکنند
 و اساله پنجهزار تومان علاوه میدهد پنجاه هزاره
 میکنند و هر سال صدیق الدوله ده هزار خروار علاوه

میدهد و پنجاه باین ترتیب جهت ندارد که از این
 حالیه باشد .

آقا سید حسن تقی زاده در خصوص آصف الدوله
 میگویند حاضر نمی شود و در این شهر نیست کدام
 این است حاضر نشود بهتر است و انتضاح ما گذشت
 بجهت این که از آن سوال که فرمان مشروطیت صادر شده
 نزدیک است سالمره مجازات از میان برود یک نفر را
 به مجازات نرسانید چنانچه می بینیم پس از چند ماه که
 وثبوت تقصیر حالا میگویند تب کسره و باید از او
 ضامن گرفت و او را رها کرد در صورتیکه مثل آفتاب
 روشن شده که تر کمین را دعوت کرده و میدان را
 باسیری داده میگویند سی هزار تومان بدهد باضامن و
 خلاص شود و حال آنکه چندی قبل چهل هزار تومان
 میداد بوجوب حکمی که نوشته شده بود قرار بود که
 مجازات بدنی داده شود حال معلوم نیست در باره
 او چه خواهد شد هنوز حکم او علنی خوانده نشده
 و شرعاً و عقلا مجازات او لازم است و باید قطع
 شوائب بشود حالا باین ترتیب می خواهند او را
 خلاص نمایند .

آقامیرزا محسن - فردا جدا از عدلیه
 بخواهید اگر مسامحه شد جدا بایند مجازات او خواسته
 شود .

حاج سید نصر الله - کدام ندارم اگر در این
 باب مجازات داده نشود دیگر در ایران تقصیری پیدا
 شود که متعجب بمجازات باشد البته مجلس باید در این
 باب سختگیری نماید .

آقا سید حسن تقی زاده - مخصوصاً دسته
 بندی کرده و معرکه شده و سردارها اجماع کرده اند که
 نمی گذاریم او مجازات شود اگر این شور بیشرفت
 حاصل نمایند دیگر در این مملکت مجازات نمیشود با حدی
 داد هر سنی این دسته بندی رامیکنند .

(فرار شد که وزیر عدلیه سه شنبه بیایند
 بمجلس)

آقامیرزا محمود خوانساری - مطلب
 در خصوص ملک التجار بود که وزارت خارجه نوشته شده
 بود چه جواب دادند .

رئیس - فقط دو لایحه از سفارت روس
 فرستاده اند و هنوز ما جواب ندادیم این ملاحظه نمایند و
 ثبت آنرا برداشته و هر چه لازم است جواب
 داده شود .

آقامیرزا محمود خوانساری - یک فقره
 دیگر در خصوص کرانی بلیط راه آهن است که اعلان
 نموده اند از این فردا بلیط را کران نمایند .

رئیس - بوزارت فوائد نوشته شده که صورت
 فرار نامه آنرا بیاروند گفتگو شود .

خیاط باشی - ماهین قدر میگوینم که
 بطوریکه قرار گذاشته اند هر صدالی چند نفر سوار
 شود همدانطور رفتار نمایند .

احسن الدوله این همت را بکنند که مدتی سوار
 ماشین نشوند و همان خسرواری های قدیم رجوع کنند .

وکیل التجار - این مطلب صحیح است ولی
 باید بترتیب صحیح جواب داد و از روی کثرت گفتگو
 نمود و آنکه ای اعلانی که داده میشود اثر هر کجا باشد
 باید باطلاع طلب باشد و همچنین گر چیزی میخواهند
 اضافه نمایند باید بوزارت فوائد عامه اطلاع بدهند
 (مجلس ختم شد)